

Normativa de la llengua catalana al sistema educatiu de les Illes Balears*

Miquel Sbert i Garau

* Aquest escrit s'ha conclòs el dia 11/08/2005

RESUM

L'article presenta una panoràmica general de la legislació que regula tant l'ensenyament com l'ús de la llengua catalana al sistema educatiu de les Illes Balears. Intenta establir les bases normatives sobre les quals se sustenta la normativa (Estatut i Llei de normalització) i sintetitza les disposicions més rellevants. Com a conclusions fa una sèrie de consideracions sobre els aspectes generals d'aquesta legislació i es fixa en les darreres normes aparegudes.

RESUMEN

El artículo presenta una panoràmica general de la legislación reguladora de la enseñanza y el uso de la lengua catalana en el sistema educativo de las Illes Balears. Intenta establecer las bases normativas sobre las cuales se sostiene dicha normativa (Estatu y Ley de normalización lingüística) y sintetiza las disposiciones de mayor relevancia. Concluye con unas consideraciones sobre los aspectos generales de esta legislación y se detiene en las últimas normas publicadas.

1. Introducció.**1.1 Preliminar.**

La intenció que guia aquestes notes és oferir una visió panoràmica sintètica de la normativa que regula la presència i l'ús de la llengua catalana al sistema educatiu balear.

Des de la consciència que la normativa és només una part, necessària però no suficient, de tot allò que intervé en un procés de normalització lingüística (concepte que faig servir en els termes establerts per la Llei d'aquest nom de 1986). El sistema educatiu és un component indispensable per assolir que l'ús del català a nivell social sigui, algun dia, el que li correspon com a llengua pròpia de les Illes Balears i, ahora, llengua oficial.

No intentaré una lectura "jurídica" dels textos legals sinó tan sols algun apunt, reflex de l'opinió personal, relacionat amb la funcionalitat, la coherència o l'adequació de les normes vigents amb el que ordena l'Estatut d'autonomia (1983)¹ i que concreta la Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística (LNL)². Tampoc no és objecte d'aquests apunts efectuar una "lectura de l'operativitat" que han fet, i fan, les administracions competents de l'article 22.1 i 2 de la LNL³.

¹ "Normalitzar-la serà un objectiu dels poders públics de la comunitat autònoma." (Llei orgànica 2/1983, de 25 de febrer, per la qual s'aprova l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, art. 14).

² "2. Són, per tant, objectius de la Llei:

- a) Fer efectiu l'ús progressiu i normal de la llengua catalana en l'àmbit oficial i administratiu.
- b) Assegurar el coneixement i l'ús progressiu del català com a llengua vehicular en l'àmbit de l'ensenyament.
- c) Fomentar l'ús de la llengua catalana en tots els mitjans de comunicació social.

Crear la consciència social sobre la importància del coneixement i l'ús de la llengua catalana per tots els ciutadans." (LNL art. 1).

³ "22. 1. El Govern de la comunitat autònoma, a fi de fer efectiu el dret a l'ensenyament en llengua catalana, ha d'establir els mitjans necessaris encaminats a fer realitat l'ús normal d'aquest idioma com a vehicle usual en l'àmbit de l'ensenyament en tots els centres docents.

2. L'Administració ha de prendre les mesures adequades perquè la llengua catalana sigui emprada progressivament en tots els centres d'ensenyament, a fi de garantir el seu ús com a vehicle d'expressió normal, tant a les actuacions internes com a les externes i a les actuacions i documents administratius."

El treball no pretén ser original, ni exhaustiu⁴ i és creditor directe, com a mínim, de dues fonts imprescindibles: el llibre **Normativa lingüística del sistema educatiu**⁵ i la base de dades legislativa elaborada pel Departament d'Inspecció Educativa (Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears).

1.2 Els antecedents.

A les Illes Balears, en virtut d'un reial decret signat l'any 1997⁶, les competències educatives arriben el dia 1 de gener de 1998, quinze anys menys tres mesos després de l'entrada en vigor de l'Estatut d'autonomia.

Durant tots aquests anys, les Illes Balears formaven part d'allò que, col·loquialment, era conegut pels encontorns de les administracions educatives com el "territori MEC". Les picabaralles entre les administracions regides per forces de signe polític contrari, però també entre les d'una mateixa filiació, en bona mesura dificultaven una caracterització i una posterior consolidació d'un sistema educatiu balear estabilitzat i concordant amb la singularitat lingüística, geogràfica, històrica, social i cultural del territori. Hem de pensar que, mentre les tensions polítiques alentien els avenços de construcció del país, la població balear vivia totes les vicissituds pròpies d'unes dècades de gran efervescència social, demogràfica, econòmica, política i cultural: augmentava la immigració; l'economia passava sotrats considerables directament relacionats amb les oscil·lacions del desenvolupament turístic; la llengua pròpia, impulsada per diferents sectors socials, maldava per sortir de l'anorreament a què l'havien sotmesa anys i més anys de marginació; les llibertats democràtiques eren una aspiració cada cop més emergent; el poble de les Illes Balears temptejava (potser encara ho fa) la identificació i defensa dels components de la seva identitat; etc., etc.

Els docents, els sindicats de l'ensenyament incipients aquells anys estatutàriament primers, els moviments de renovació pedagògica, determinats sectors de pares i mares, bastants col·lectius socials i polítics... plantejaven iniciatives i propostes de millora o alternatives per modificar un sistema educatiu que, durant molt temps, havia girat l'esquena (de fet, havia esta bel·ligerant en contra) a tot allò que era considerat, ara, essencial: llengua, cultura, identitat, democràcia, participació... Cercaven transformar unes estructures que no responien a les necessitats percebudes o a les expectatives obertes per aquella democràcia que tot just acabava de fer les primeres passes.

En aquest context, la lluita per recobrar la llengua catalana, que l'Estatut definia com la pròpia de les Illes Balears, era una qüestió bategant, iniciada ja des de la resistència cultural en temps del franquisme, que augmenta durant la transició i creix amb la democràcia formal.

⁴ No s'hi relacionen, per exemple, normes de catalogació de plantilles dels centres o normativa d'horaris, el reciclatge del professorat, d'optativitat, de proves d'accés a la universitat, etc.

⁵ **Normativa lingüística del sistema educatiu 2003**. Edició preparada per Miquel Sbert i Garau, Pere Moyà Niell, Felip Munar i Munar, Lluís J. Segura Ginard, Institut d'Estudis Autònoms, Col·lecció legislativa 6, Palma.

⁶ RD 1876/1997, de 12 de desembre sobre traspàs de funcions i serveis de l'Administració de l'Estat a les Illes Balears en matèria d'ensenyament no universitari.

El sistema educatiu no roman aliè a aquest fenomen social, ans al contrari, n'és un dels protagonistes. L'ensenyament "del" i "en" català, gràcies a l'empenta de mestres i pares i mares i a moviments socials i culturals, començà, a les Illes Balears i arreu dels Països catalans, sense empara jurídica sòlida (el decret de 1975⁷ era gairebé una ironia en comptes d'un fonament) i, amb un increment constant, serví d'esperó a les autoritats perquè, amb lentitud exasperant, però sense reversibilitat possible, la llengua catalana, d'alguna manera s'incorporàs, a poc a poc, a la normalitat del sistema educatiu.

El decret esmentat, de 9 de maig de 1975, permetia incloure, de manera experimental i voluntària, l'ensenyament de "las lenguas nativas españolas". Aquest mateix any es crea a Palma, per iniciativa dels pares i dels mestres l'Escola Mata de Jonc, primera fita de l'ensenyament totalment en català a les Illes Balears. El curs escolar 1978/79 el MEC contracta per primera vegada professorat per ensenyar llengua catalana a centres públics d'ensenyament mitjà. El curs següent, amb dificultats i sense assolir-ne la generalització, s'aplicà el RD 2193/1979, de 7 de setembre, que introduïa l'obligació de l'ensenyament de "las modalidades insulares de la lengua catalana y de la cultura a que han dado lugar". Per poder-ho fer calia una autorització administrativa més que humiliant (Orden Ministerial de 25 de octubre de 1979).

Aquesta normativa seria derogada pel RD 1572/1985, de 17 de juliol, que reconeix el dret estatutari de competència exclusiva de la Comunitat Autònoma en matèria d'ordenació de l'ensenyament de la llengua territorial i dissenya un marc de cooperació amb les autoritats autonòmiques que, era, si més no, una bella declaració d'intencions.

La LNL exigia a l'executiu autonòmic una regulació de l'ensenyament "de" i "en" llengua catalana, per això es dictà el Decret 74/1986, de dia 28 d'agost, que seria, potser, la primera "gran" norma executiva en matèria de llengua catalana i ensenyament a les Illes Balears. El Decret 74/1986 fou desplegat en un seguit d'ordres dels consellers competents que formalitzaven procediments per ensenyar "el" i "en" català (això darrer previs permisos aconseguits a força de processos burocràtics complexos, de consultes a les famílies i d'acords del professorat). La normativa derivada d'aquell Decret envestí d'altres aspectes relacionats amb el seu nucli central: reciclatge del professorat, exempcions, llibres de text, programes de l'àrea a les diferents etapes..).

El Decret 74/1986, i per tant les normes derivades, foren objecte de modificacions motivades pel pas del temps i els canvis de les situacions. Potser la mesura més rellevant fou l'Ordre del conseller d'Educació, Cultura i Esports de 12 d'agost de 1994, coneguda com l'"ordre Rotger", perquè la impulsà l'aleshores conseller Bartomeu Rotger Amengual. Una norma controvertida ja que permetia el manteniment de l'ensenyament en castellà, però que suposà avenços efectius constatables en dos fets: eliminà la necessitat dels permisos administratius per poder ensenyar en català, competència que atribuï als consells escolars dels centres, i propicià, cosa inèdita a la legislació balear, l'elaboració dels projectes lingüístics de centre (PLC), que tant futur havien de tenir. La norma, tècnicament ben resolta, serví de base per a una difusió real dels projectes lingüístics de centre i serví a les comunitats educatives per dur endavant les iniciatives normalitzadores sense entrebancs burocràtics.

⁷ Derivat de la Ley General de Educación de 1970.

A poc a poc, i sempre amb l'impuls social a la base, la necessitat de definició institucional i d'adequació normativa en relació al model lingüístic que la LNL definia per al sistema educatiu esdevenia ineludible. Aquest model, avalat per la llei i per la jurisprudència, és el de "bilingüisme integral" o de "conjunció lingüística". Un model que s'articula d'acord amb els eixos següents⁸:

1. L'educació bàsica ha d'assegurar l'ensenyament de la llengua i la literatura catalana, amb mesura suficient a tots els centres docents i en totes les etapes, nivells i modalitats de l'ensenyament (art. 1.2b LNL). En la impartició d'aquestes matèries s'ha d'atendre, pel que fa a la llengua, a les modalitats insulars i, en relació a la literatura, a les aportacions dels autors de les Illes Balears (art. 2 LNL). La dedicació horària a aquestes matèries ha de ser, com a mínim, igual a la prevista per a la llengua i literatura castellana (arts. 18 i 19 LNL).
2. Els poders públics determinen les llengües en les qual s'han de transmetre els continguts educatius (llengua vehicular). Ara bé, aquesta facultat l'exerceixen plenament només a partir d'un determinat moment, ja que, en el denominat primer ensenyament, l'art. 18.1 LNL consagra el dret dels alumnes a rebre l'ensenyament en la seva llengua, sigui la catalana o la castellana.
3. Per assolir l'efectivitat del dret a l'ensenyament en català, l'Administració (art. 22.1 LNL) "ha d'establir els mitjans necessaris encaminats a fer realitat l'ús normal d'aquest idioma com a vehicle usual en l'àmbit de l'ensenyament en tots els centres docents". Així mateix, la correcta aplicació d'aquest model (que persegueix per damunt de tot la integració social) és incompatible amb la separació dels alumnes en centres diferents per raons de llengua (art. 22.3 LNL).
4. Finalment, el model es caracteritza perquè l'Administració educativa ha de garantir que, en acabar el període d'escolaritat obligatòria, els alumnes puguin utilitzar amb normalitat i correcció ambdues llengües oficials (art.20.1 LNL).

Lògicament el model lingüístic en l'ensenyament dissenyat per la LNL implicava la necessitat d'una norma de rang inferior, un decret que, a diferència dels precedents, donàs resposta a les noves necessitats del sistema educatiu i de la societat balear. Calla, entre altres, establir quines àrees o matèries, havien de ser vehiculades en català i incidir sobre la determinació del concepte jurídic de progressivitat. Aquesta norma, com assenyalava Bartomeu Colom⁹ seria el Decret 92/1997, de 4 de juliol, el conegut "decret de mínims".

2. L'ordenació de la llengua catalana a l'àmbit de l'ensenyament

2.1 Les normes generals.

Tant la LNL, especialment el Títol II ("De l'ensenyament"), com les diferents normes de desplegament han estat analitzades i comentades àmpliament¹⁰, tant per part dels estudiosos com pels agents socials.

⁸ Les notes que segueixen són extretes d' SBERT, Miquel 2000, **Marc legal i situació real de l'ensenyament en català a les Illes Balears**, a l Congrés de Llengua i Ensenyament a Mallorca, Moviment d'Escoles Mallorquines— UIB, Palma, pàgs. 23 a 34.

⁹ COLOM PASTOR, Bartomeu. 1998, **El model lingüístic educatiu a les Illes Balears en l'ensenyament no universitari**, a *Revista de llengua i dret*, núm. 29, Escola d'Administració Pública de Catalunya, pàgs. 81 a 94.

¹⁰ COLOM PASTOR, Bartomeu. 2001, **Veinticinco años de autonomía balear**, Institut d'Estudis Autònoms (Conselleria de la Presidència, Govern de les Illes Balears)— Marcial Pons-UIB, recull els seus treballs al respecte i en proporciona una bibliografia abundant.

2.1.1 El Decret 92/1997, de 4 de juliol de 1997, que regula l'ús i l'ensenyament de i en llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, en els centres docents no universitaris de les Illes Balears (BOCAIB 17/07/97 n. 89).

Aquest Decret, a més a més de recollir principis programàtics de la LNL com són l'obligatorietat de l'ensenyament de la llengua catalana, el de tractament d'horaris similar al dels de castellà, la unitat de la llengua, la consideració de les modalitats insulars i la promoció de l'ús de la llengua en àmbit de l'ensenyament; s'enfronta amb qüestions fonamentals, com poden ser, entre d'altres:

- Desenvolupa la idea de progressivitat en la normalització lingüística dels centres¹¹ i la canalitza a través del PLC: "a partir del curs posterior a la publicació d'aquest Decret, tots els centres educatius iniciaran, si escau, l'ensenyament en aquesta llengua. Aquesta planificació ha de preveure que, en un termini de quatre cursos escolars, l'alumnat de l'ensenyament no universitari rebí l'ensenyament segons el que es concreta en aquest Decret i en les disposicions que el despleguin" (art. 8).
- Prescriu un ús, com a mínim idèntic, al del castellà del català a l'educació infantil (tant com a llengua vehicular com pel que fa a usos comunicatius en general); explicita les àrees mínimes a impartir en català a l'educació primària (medi natural, social i cultural) i a l'educació secundària obligatòria (socials, geografia i història i ciències naturals) així com traça unes pautes aclaridores per a l'educació secundària postobligatòria (arts. 16 a 19).
- Relaciona l'adscripció del professorat amb el PLC i estableix lligams entre el mapa escolar i els PLC, la qual cosa comporta, entre d'altres, la necessitat de catalogació dels llocs de feina dels centres públics existents i els de nova creació (en aquest sentit a partir de 1998 s'han publicat ordres de catalogació com a bilingües de les places de primària i de secundària fins a culminar el procés per a la totalitat de centres públics de qualsevol modalitat).
- Fa referència explícita als usos lingüístics en els àmbits administratius i de relació dels centres.
- Posa les bases de regulació de exempció de l'avaluació de llengua i literatura catalanes per a alumnat amb residència temporal a les Illes Balears alhora que aconsella, per a aquesta població, el foment de l'assistència a les classes de la llengua pròpia del territori (art. 4).

Aquest Decret seria desenvolupat, després de l'assumpció de les competències plenes, entre d'altres d'àmbit més específic, per l'Ordre del conseller d'Educació Cultura i Esports, de dia 12 de maig de 1998, per la qual es regulen els usos de la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, com a llengua d'ensenyament en els centres docents de les Illes Balears que suposaria, des del punt de vista normatiu, la integració dels PLC en la vida organitzativa dels centres escolars.

¹¹ " El Decret 92/1997, de 4 de juliol, va concretar l'abast del model de conjunció tot establint regles que obligaven els centres educatius a impartir determinades matèries en català, fins arribar, en quatre cursos escolars, a un 50% de l'horari lectiu, com a mínim en aquesta llengua. "Aquesta disposició donava cos a una idea de progressivitat en la implantació del català com a llengua de l'ensenyament." Afirmar Lluís Segura Ginard a **Introducció al marc legal de la llengua catalana a les Illes Balears**, "Treballs de sociolingüística catalana" (en premsa).

Estableix quines han de ser les àrees impartides en català en les diverses etapes i nivells de l'ensenyament i determina un calendari d'adequació dels centres a l'obligació d'assolir, com a mínim, el cinquanta per cent d'ús de la llengua catalana com a llengua vehicular de l'ensenyament. L'ordre fixa quina és la influència del PLC en els diferents documents institucionals (projectes educatiu i curricular, entre d'altres) que regeixen la vida dels centres educatius.

2.1.2 Altres normes.

El Decret 125/2000, de 8 de setembre, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de l'educació infantil, l'educació primària, i l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears a l'exposició de motius afirma que "la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, ha de vertebrar tot l'ensenyament" i a l'article 3 estableix que aquesta "és la llengua de l'ensenyament". Això tindrà, forçosament el seu reflex en els posteriors decrets educatius.

Convé anotar que el Decret 56/2004, de 18 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'Educació Infantil, l'Educació Primària, i l'Educació secundària obligatòria a les Illes Balears preveia la derogació (amb una fórmula poc canònica) del Decret 125/2000 i normes derivades "progressivament segons el calendari d'implantació de la Llei 10/2002, de 23 de desembre, de qualitat de l'educació". Com que el RD 1318/2004, de 28 de maig, modificava el calendari d'aplicació d'aquella llei orgànica, la derogació del Decret 125/2000 ha romàs sense efecte. A l'hora d'escriure aquestes ratlles, la situació política a nivell d'Estat ha generat un canvi de la Llei 10/2002 per una altra llei orgànica, ara en tramitació. Aquests canvis tendran unes conseqüències evidents sobre la normativa autonòmica que haurà d'adaptar-s'hi.

En un altre pla, cal considerar el Decret 86/2005, de 29 de juliol, pel qual es regula l'homologació dels estudis de llengua catalana de l'educació secundària obligatòria i del batxillerat amb els certificats de la Direcció General de Política Lingüística¹². El decret ha estat precedit, durant aquest curs escolar, de polèmica i d'enfrontaments entre l'Administració i el professorat, principalment del de llengua catalana. El propòsit de l'Administració canviar a la baixa els nivells d'homologació, sense estudis de domini de la llengua catalana previs, com s'havia fet amb l'ordre vigent, despertà el conflicte. El text de la norma s'obre amb una exposició de motius que, juntament amb la justificació de la conveniència de revisar les homologacions, després de tres anys de vigència de l'ordenació al respecte (allí ja es preveia la necessitat de continuar ajustant el procés d'homologació), conté algunes afirmacions que són de dubtosa solidesa (quan no constitueixen inexactituds notòries) com poden ser: que el compliment del Decret 92/1997 "suposa que els alumnes en acabar l'educació secundària obligatòria i/o el batxillerat (...) han d'haver adquirit uns coneixements que, en relació als currículums d'educació primària i d'educació secundària obligatòria, són equiparables als continguts corresponents als certificats B i C de la Direcció General de Política Lingüística"; s'exposa també que el decret "resol, també les incoherències amb altres territoris amb llengua oficial comuna"¹³.

¹² Ve a substituir (encara que no la deroga totalment) l'Ordre del conseller d'Educació i Cultura de 14 de maig de 2002, per la qual es regula l'homologació dels estudis de llengua catalana de l'educació secundària obligatòria i del batxillerat amb els certificats de la Junta Avaluadora de Català (BOIB 28/05/02 n.64).

¹³ A banda la qüestió elusiva del nom de "català", oficial de la llengua pròpia de les Illes Balears, resulta si més no curiosa la referència a la "llengua oficial comuna" i, principalment s'oblida la Disposició addicional segona de l'Ordre de 14 de maig de 2002 que, explícitament es referia als alumnes que havien cursat part dels estudis a Catalunya o a la Comunitat Valenciana.

Quant a les disposicions, s'homologa amb el nivell B, sempre que es compleixin determinats requisits (p. ex. haver superat positivament l'etapa de referència) , l'alumnat d'ESO (estudis reglats, adaptacions curriculars significatives, diversificació curricular, l'alumnat d'educació de persones adultes) i amb el nivell C, l'alumnat de batxillerat.

2.2 La planificació i l'organització dels centres.

Cal distingir alguns apartats:

- a) El propi Decret 92/1997, que ja hem comentat, continua plenament vigent.
- b) Hi ha un conjunt de decrets que es refereixen parcialment a aspectes relacionats amb la llengua catalana, ja sigui des del punt de vista de la planificació lingüística ja sigui des de l'organització i el funcionament dels centres.

És el cas dels denominats "reglaments orgànics dels centres (Decret 119/2002, de 27 de setembre, pel qual s'aprova el reglament orgànic de les escoles públiques d'educació infantil, dels col·legis públics d'educació primària i dels col·legis públics d'educació infantil i primària i Decret 120/2002, de 27 de setembre, pel qual s'aprova el reglament orgànic dels instituts d'educació secundària). En aquestes disposicions s'estableixen determinades directrius referents específicament a la llengua catalana:

- competències dels òrgans, unipersonals i col·legiats, de direcció i de gestió dels centres quant al compliment del PLC,
- creació i regulació de la Comissió de Normalització Lingüística del centre,
- estatus i presència de la llengua catalana als projectes institucionals del centre (projectes educatiu i curricular, programacions didàctiques i d'aula, memòria, etc.),
- explicitació de la naturalesa i continguts del PLC.

Aquests decrets són vigents, tot i que, mentre regeixi la Llei 10/2002, els aspectes que s'hi oposin es mantenen en suspens.

- c) La publicació de dues normes precedides (i seguides) de polèmiques mediàtiques molt intenses. Es tracta de: l'Ordre de 13 de setembre de 2004, per la qual es regula el dret dels pares, les mares o tutors legals, a elegir la llengua del primer ensenyament dels alumnes dels centres sostinguts amb fons públics de les Illes Balears i l'Ordre de 3 de maig de 2005, de la conselleria d'Educació i Cultura, per la qual es regulen la convocatòria i la selecció de centres escolars sostinguts amb fons públics d'educació infantil i primària en els quals s'implantarà l'elecció de la llengua del primer ensenyament.

Segons els discurs de la pròpia Conselleria (àmpliament exposat a l'exposició de motius de la primera d'elles) el que se cerca es donar compliment a l'article 18.1 de la LNL¹⁴.

¹⁴ 181. Els alumnes tenen dret a rebre el primer ensenyament en la seva llengua, sigui la catalana o la castellana. 2. A tal efecte, el Govern ha d'arbitrar les mesures adients de cara a fer efectiu aquest dret. En tot cas, els pares o tutors poden exercir en nom de llurs fills aquest dret, instant a les autoritats competents perquè sigui aplicat adequadament.

La primera de les disposicions (13-09-2004) a l'exposició de motius afirma que "s'ha d'entendre [el primer ensenyament] com el període educatiu de l'infant en l'àmbit escolar a l'etapa de l'educació infantil o, si és el cas, en el primer cicle de l'educació primària"¹⁵.

L'ordre obliga els responsables legals dels alumnes "que vulguin fer efectiu el dret a rebre el primer ensenyament en la seva llengua, sigui la catalana o la castellana" a fer-ne "la sol·licitud per escrit" en matricular els alumnes per primer cop (ja sigui a EI ja sigui a EP, art. 1).

La durada de les "mesures especials" serà de tota l'EI o "un període flexible del primer cicle de l'educació primària" (art. 2).

Els centres receptors de tals sol·licituds (llengua demandada diferent a la determinada pel PLC) hauran de "tenir en compte" un seguit de "pautes" (són set apartats que inclouen, per exemple: tractament educatiu adient que no suposi "perjudicis socials" ni d'aprenentatge dels dos idiomes oficials; suport individual per part "d'un mestre"; "adaptació pedagògica grupal, dins el mateix cicle, a càrrec d'un mestre de suport"; entre d'altres, incloses aquelles que l'Administració "consideri adients per poder fer efectiva la normativa vigent"; juntament amb la no segregació, l'atenció individual i els materials específics convé anotar textualment l'apartat d): "En relació a l'apartat anterior, l'atenció docent específica serà d'un mínim de sis hores setmanals i un màxim de setze, de l'horari setmanal dels alumnes de referència. En tot cas, sempre s'haurà de respectar l'aplicació del Decret 92/1997, quant a l'ús mínim del 50% de català com a llengua d'ensenyament i comunicació"¹⁶.

L'ordre dona també directrius referents a la notificació a l'Administració quan el nombre de sol·licituds sigui superior a les possibilitats del centre, a la planificació de les activitats, a l'avaluació, etc. i conté (abans de la final) una disposició addicional segona que cal tenir present: "Aquesta Ordre s'aplicarà de forma progressiva a partir del curs 2004/05 en els centres i cursos que determinarà mitjançant resolució el conseller d'Educació i Cultura"¹⁷.

L'Ordre de 3 de maig de 2005, fa una lectura singular de la realitat descrita per l'ordre precedent de 2004. De fet és, en primer lloc, la ratificació de la continuïtat dels centres que iniciaren el "programa" el curs passat (ratificació redundant, si s'atén l'art. 2 de l'Ordre de 13 de setembre de 2004) i, en segon, es tracta d'una convocatòria a la qual "poden participar" "els centres sostinguts amb fons públics d'educació infantil i primària de les Illes Balears" (art. 2.1).

La Conselleria, "mitjançant una comissió de valoració" i segons els criteris de "a) Viabilitat de la sol·licitud d'acord amb la justificació raonada (fins 10 punts)" i "b) Grau d'acceptació de la comunitat educativa (fins a 10 punts)", segons afirma l'art. 4, valorarà i proposarà al conseller els centres

¹⁵ És una interpretació peculiar de l'article 8 de l'Ordre de 12 de maig de 1998 que és invocada, i no esmenada, en aquest punt, com fàcilment s'hauria pogut fer per coherència amb les pròpies afirmacions de l'exposició de motius de la norma de 2004 ("... s'ha d'entendre que el primer ensenyament es dona en aquesta etapa educativa [EI], i solament en casos excepcionals, el primer ensenyament es podria inserir al primer cicle de l'educació primària", tal com literalment establia, sense ambigüitats, l'Orde de 1998).

¹⁶ La compatibilització d'aquestes "pautes" amb la realitat de les dinàmiques educatives (pedagògiques i didàctiques) a l'educació infantil és un tema que no afecta el legislador, almenys aparentment.

¹⁷ La publicació de la norma s'efectua al BOIB núm. 130 de dia 18 de setembre de 2004.

seleccionats per a la pertinent resolució. Els seleccionats seran objecte del suport que es detalla a l'art. 2 (un mestre de suport, equiptaments informàtics, assessorament, material específic...).

2.3 La normativa curricular.

Pel que fa al règim general (currículums de les etapes i de les àrees) la situació és mot similar a la que comentàvem respecte als reglaments d'organització i funcionament. Els decrets vigents són els que incloem a l'annex.

El Govern actual ha publicat, sempre amb la reserva del RD 1318/2004, de 28 de maig ja esmentat, diversos decrets de currículums de les diferents etapes que són en suspens fins a una nova normativització de caràcter bàsic¹⁸.

2.4 Les titulacions del professorat.

La norma fonamental d'aquest àmbit la constitueix el Decret 115/2001, de 14 de setembre de 2001, pel qual es regula l'exigència de coneixement de les llengües oficials al personal docent (modificat pel Decret 169/2003, bàsicament en aspectes de calendari) del qual deriven (o s'hi inseeixen) una profusió considerable de normes que determinen concrecions sobre titulacions, homologacions, equivalències per al professorat (per a l'exercici de la funció docent, per a la impartició de matèries, etc.), tant el funcional (de carrera, interi) com el no funcional. Substancialment, el reglament superior no ha sofert variacions sensibles des de la norma de 2001.

3. A tall de cloenda

Una mirada general a la normativa que regula la llengua catalana al sistema educatiu de les Illes Balears permet constatar, entre altres, que:

1. Constitueix un corpus dens que abraça molts dels aspectes que regeixen la vida escolar.
2. S'emmarca perfectament en el context de l'Estatut i de la LNL.
3. El model d'ensenyament bilingüe que s'ha dut endavant ha deixat un marge més que satisfactori als drets lingüístics dels ciutadans, sense discriminacions. No s'ha optat, com hauria estat possible, en el context de l'Estatut, per fer obligatori l'ensenyament bàsic monolingüe en català.
4. El model impulsat, principalment des dels centres, s'ha plasmat en normes, habitualment tardanes, que no han generat conflictes remarcables i que segons els estudis publicats (alguns d'ells per la pròpia Administració¹⁹, no detecten problemes especials, sinó més aviat indicadors d'un cert nivell d'èxit quant a l'aprenentatge de les dues llengües oficials.

¹⁸ Són: Decret 92/2004, de 29 d'octubre, pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears (BOIB núm. 158 de 9/11/04); Decret 97/2004, de 26 d'novembre, pel qual s'estableix el currículum de l'educació infantil a les Illes Balears (BOIB núm. 172 de 4/12/2004); Decret 111/2005, de 28 de gener, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria (BOIB núm. 26 de 16/2/2005); Decret 29/2005, d'11 de març, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum de batxillerat a les Illes Balears (BOIB núm. 50 de 31/3/2005).

¹⁹ **Avaluació de l'educació primària.** 1999, Conselleria d'Educació i Cultura— Institut d'Avaluació i Qualitat del Sistema Educatiu, 2003 (únic publicat fins ara).

5. El fet que els normes hagin estat gairebé sempre més permissives que no impulsores o de foment ha afavorit una mena d'inèrcia institucional que dóna com a resultat una certa atonia normativa.
6. Els canvis constants a nivell estatal de la normativa bàsica provoquen dificultats per establir el sistema educatiu balear que, encara que la competència en matèria de llengua pròpia sigui exclusiva de la Comunitat Autònoma, en rep conseqüències a nivell curricular, organitzatiu, de funcionament, de professorat, etc.

Podem afirmar que el procés de normativització de la llengua catalana al sistema educatiu ha estat lent, molt lent, amb més cauteles per part de les administracions que les que la realitat educativa exigia, però que, gradualment, principalment a partir del Decret 92/1977 hi ha hagut avenços.

El sotrac mediàtic (i l'alarma en amplis sectors docents, sobretot públics) per l'anunci (i la publicació) de les normes de desplegament de l'art. 18.1 de la LNL ha estat aquest darrers temps el tema de major entitat. Sobta que, essent aquest un àmbit que no havia generat conflictes reals greus ja que:

- s'havia resolt pedagògicament segons mètodes experimentats a d'altres indrets amb dues llengües cooficials i entre nosaltres durant molts anys,
- no presentava resultats negatius, quant al coneixement dels dos idiomes oficials,
- s'havien consolidat uns PLC fruit del diàleg, la no imposició i el seny,
- els programes d'ensenyament en català (inclosa la immersió lingüística) gaudeixen d'una acceptació molt consolidada (s'ha pogut comprovar fins i tot als centres adherits a l'Ordre de 13 de setembre de 2004 on la majoria ha optat per ensenyament majoritàriament en català),

es produís, per part de l'Administració educativa, una iniciativa, molt publicitada, sense una base pedagògica definida (no coneixem estudis al respecte en el camp de l'ensenyament bilingüe), sense una demanda social real i, principalment, sense garantir l'existència de:

- capacitat real i efectiva de generalitzar l'atenció als drets individuals de tota la ciutadania (per falta evident de recursos, entre d'altres raons) i de
- capacitat de resoldre, a nivell general, des del punt de vista pedagògic i didàctic les propostes dissenyades en el laboratori del legislador.

En qualsevol cas, sembla que les darreres normes publicades (2004 i 2005), d'un gran calat mediàtic i de profunda conjunturalitat política, s'insereixen de manera artificial en una realitat viva (el sistema educatiu) que es mou segons uns altres pressupòsits. Les normes esmentades, no abundants però significatives, denoten un aparent liberalisme lingüístic que, de manera discreta però amb insistència, opta pel manteniment d'una estabilitat en què la llengua castellana continuï en l'estatus més alt de la jerarquia²⁰.

²⁰ La idea de la progressivitat en què incidia la LNL sembla oblidada completament o "reorientada".

El treball, durant anys, serè i dialogant de les comunitats educatives havia resolt majoritàriament i sense aldarulls l'atenció del dret reconegut (i indiscutit) a l'art. 18.1 de la LNL. Sembla però que les atencions personalitzades als alumnes en situacions com les previstes a l'article, que pocs problemes havien suposat, no eren suficients i calia, a criteri de l'administració, una norma explícita al respecte. L'opció normativa escollida empara formalment els drets generals, però se circumscriu, en un primer moment, a uns centres escollits sense un criteri fet públic en via oficial (per contra sí que n'és d'oficial la resolució que els anomena²¹ i, en el segon moment, el 2005, es planteja com una opció voluntària dels centres a aspirar a uns ajuts institucionals). I això a partir d'uns criteris de valoració genèrics que, difícilment, permeten una selecció objectiva (i objectivable). La resolució pertinent²² que designa els nou centres seleccionats (3 públics i 6 concertats) és indicativa que o bé les sol·licituds dels centres han estat molt escasses o bé que no hi ha mitjans per atendre les demanes dels centres... Tal volta les condicions de la convocatòria no han arribat a temps als centres²³ per formalitzar-les.

En qualsevol cas, el balanç de les dues disposicions resulta clar: a hores d'ara, 20 centres educatius de les Illes Balears (10 públics i altres tants concertats) s'han acollit a aquestes mesures excepcionals. Resulta evident que el ritme d'imposició, o d'acceptació per part dels centres, en termes de totalitat de sistema educatiu és, doncs, extraordinàriament pausat. Aquesta pauta, o bé indica la solidesa dels projectes de centre vigents a la majoria immensa de les comunitats educatives o bé demostra que no hi ha realment cap situació per resoldre amb caràcter excepcional, o tal volta, les dues coses alhora.

Certament, l'esdevenidor ens donarà respostes a la qüestió. De moment, no hi ha resultats contrastables dels assoliments del programa.

²¹ Resolució del conseller d'Educació i Cultura de data 20 de setembre de 2004, per la qual es determinen els centres i cursos en què s'aplicarà l'Ordre de 13 de setembre de 2004, en el curs escolar 2004-05 (BOIB núm. 135 de 28/09/2004). Els centres són: CP Son Rul-lan, CP La Soledat, CP Màximo Alomar, CP Santa Isabel, CP Jaume I, CC La Consolació, CC Sagrat Cor, CC Balmes, CC Juan de la Cierva, CP Es Vedrà i CP Can Coix.

²² Resolució del conseller d'Educació i Cultura de data 21 de juny de 2005, per la qual es determinen els centres seleccionats en què s'implantarà l'ordre de 13 de setembre de 2004 (BOIB del 18), a partir del curs 2005-06 (BOIB núm. 98 de 28/06/2005). Els centres: CP Joan Capó, CP Es Secar de la Real, CC SaN Alfonso M. De Ligorio, CC Ntra. Sra. de la Esperanza, CC Beat Ramon Lllull, CC Pureza de Maria, CC Sant Tomás de Aquino, CP Fornells, CC Santísima Trinidad.

²³ En aquest sentit l'Ordre de 21 de juny de la Conselleria d'Educació i Cultura, per la qual s'estableix un nou termini per sol·licitar la implantació de l'elecció de la llengua del primer ensenyament (BOIB núm. 98 de 28/06/2005) podria ser indicativa.

ANNEX

1. NORMES GENERALS

- LLEI 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística (BOCAIB 20/05/86 n. 15)
- DECRET 100/1990, de 29 de novembre, regulant l'ús de les llengües oficials de l'Administració de la C.A.I.B. (BOCAIB 18/12/90 n. 154)
- DECRET 125/2000, de 8 de setembre, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de l'educació infantil, l'educació primària, i l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears (BOIB 16/09/00 n. 114)
- DECRET 33/2001, de 23 de febrer, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de formació professional específica a les Illes Balears (BOIB 06/03/01 n. 28)
- DECRET 36/2001, de 9 de març, pel qual es regula la Inspecció Educativa en l'àmbit de l'ensenyament no universitari (BOIB 17/03/01 n. 33)
- DECRET 64/2002, de 3 de maig, de creació del Consell Social de la Llengua Catalana (BOIB 09/05/02 n. 56)
- DECRET 71/2002, de 10 de maig, pel qual es modifica el Decret 64/2002, de 3 de maig, de creació del Consell social de la llengua Catalana (BOIB 18/05/02 n. 60)
- DECRET 56/2004, de 18 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'Educació Infantil, l'Educació Primària, i l'Educació secundària obligatòria a les Illes Balears (BOIB 29/06/04 n. 91)
- ORDRE del conseller d'Educació i Cultura, de dia 15 de novembre de 2000, per la qual es modifica i regula la Comissió Tècnica d'Assessorament per a l'Ensenyament de i en Llengua Catalana (BOIB 23/11/00 n. 143)
- DECRET 86/2005, de 29 de juliol, pel qual es regula l'homologació dels estudis de llengua catalana de l'educació secundària obligatòria i del batxillerat amb els certificats de la Direcció General de Política Lingüística (BOIB 06/08/05 n. 117).
- ORDRE del conseller d'Educació i Cultura de 14 de maig de 2002, per la qual es regula l'homologació dels estudis de llengua catalana de l'educació secundària obligatòria i del batxillerat amb els certificats de la Junta Avaluadora de català (BOIB 28/05/02 n. 64)

2. NORMES DE PLANIFICACIÓ LINGÜÍSTICA I D'ORGANITZACIÓ.

- DECRET 92/1997, de 4 de juliol de 1997, que regula l'ús i l'ensenyament de i en llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, en els centres docents no universitaris de les Illes Balears (BOCAIB 17/07/97 n. 89)
- DECRET 119/2002, de 27 de setembre, pel qual s'aprova el reglament orgànic de les escoles públiques d'educació infantil, dels col·legis públics d'educació primària i dels col·legis públics d'educació infantil i primària (BOIB 05/10/02 n. 120)
- DECRET 120/2002, de 27 de setembre, pel qual s'aprova el reglament orgànic dels instituts d'educació secundària (BOIB 05/10/02 n. 120)
- ORDRE del conseller d'Educació i Cultura de 12 de maig de 1998, per la qual es regulen els usos de la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, com a llengua d'ensenyament en els centres docents no universitaris de les Illes Balears (BOCAIB 26/05/98 n. 69)

- ORDRE del conseller d'Educació i Cultura de 15 de novembre de 2000, per la qual es regula l'ensenyament de la llengua catalana i de la cultura de les Illes Balears, i de la llengua castellana en els centres docents estrangers (BOIB 23/11/00 n. 143)
- ORDRE de 13 de setembre de 2004, per la qual es regula el dret dels pares, les mares o tutors legals, a elegir la llengua del primer ensenyament dels alumnes dels centres sostinguts amb fons públics de les Illes Balears (BOIB 18/09/04 n. 130)
- RESOLUCIÓ del conseller d'Educació i cultura de data 20 de setembre de 2004, per la qual es determinen els centres i cursos en què s'aplicarà l'Ordre de 13 de setembre de 2004, en el curs escolar 2004-05 (BOIB 28/09/04 n. 135)
- ORDRE de 3 de maig de 2005, de la conselleria d'Educació i Cultura, per la qual es regulen la convocatòria i la selecció de centres escolars sostinguts amb fons públics d'educació infantil i primària en els quals s'implantarà l'elecció de la llengua del primer ensenyament (BOIB 10/05/2005 n. 71)
- RESOLUCIÓ del conseller d'Educació i Cultura de 21 de juny de 2005, per la qual es determinen els centres seleccionats en què s'implantarà l'ordre de 13 de setembre de 2004 (boib del 18), a partir del curs 2005-06 (BOIB 28/06/05 n. 98)
- ORDRE de 21 de juny de 2005, de la conselleria d'Educació i Cultura, per la qual s'estableix un nou termini per sol·licitar la implantació de l'elecció de la llengua del primer ensenyament (BOIB 28/06//05 n. 98)
- Ordre de 27 de juliol de 1998, de catalogació de places bilingües a les plantilles dels IES
- Ordre de 3 d'agost de 1998, per la qual es modifica la plantilla, la composició d'unitats, i cataloga places com a bilingües
- Ordre de 22 de gener de 1999, d'actualització de la catalogació de places bilingües a les plantilles dels IES
- Resolució de la Direcció General de Personal Docent, de 20 de maig de 1999, per la qual es modifica la plantilla i la composició d'unitats i es cataloguen com a bilingües places de diversos centres públics
- Ordre de 2 de febrer de 2000, d'actualització de la catalogació de places bilingües

2.3 Normes curriculars

2.3.1 El règim general

- RESOLUCIÓN de 18 de junio de 1992, de la Secretaria de Estado de Educación, por la que se regula la elaboración de proyectos curriculares en el ámbito de la Lengua y la Literatura de la Comunidad Balear (BOE 08/07/92 n. 163)
- RESOLUCIÓN de 21 de octubre de 1992, de la Secretaria de Estado de Educación, por la que se rectifica las de 18 de junio de 1992, de la Secretaria de Estado de Educación, por la que se regula la elaboración de proyectos curriculares en el ámbito de la Lengua y la Literatura de la Comunidad Balear (BOE 05/11/92 n. 266)
- Decret 66/2001, de 4 de maig, pel qual s'estableix el currículum de l'educació infantil a les Illes Balears
- Decret 67/2001, de 4 de maig, pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears

- Decret 86/2002, de 14 de juny, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears (BOIB Núm. 78, 29-06-2002)
- Decret 111/2002, de 2 d'agost de 2002, pel qual s'estableix l'estructura i l'ordenació dels ensenyaments del batxillerat a les Illes Balears (BOIB Núm. 104, 29-08-2002)
- Ordre de 20 de juliol de 1998, per la qual es creen i es defineixen com a noves matèries optatives per a totes les modalitats del batxillerat establert per la L.O. 1/1990 de 3 d'octubre de 1990, la literatura catalana, la literatura castellana i la literatura universal.
- Ordre de 21 de maig de 1999, per la qual s'estableixen els currículums de les matèries optatives Literatura catalana i Literatura castellana per a les modalitats del batxillerat establert per la L.O. 1/1990 de 3 d'octubre de 1990.

2.3.2 Les exempcions de l'avaluació

- ORDRE del conseller d'educació, cultura i esports de 29 d'abril de 1998, de regulació de exempció de l'avaluació de la llengua i de la literatura catalanes (BOCAIB 16/06/98 núm. 78)
- ORDRE del conseller d'educació Cultura i Esports, de dia 21 de desembre de 1998, per la qual es modifica l'article 5 de l'Ordre de 29 d'abril de 1998 de regulació de exempció de l'avaluació de la llengua i de la literatura catalanes (BOCAIB 07/01/99 núm. 3)

2.3.3 L'alumnat d'incorporació tardana

- Ordre de dia 14 de juny de 2002, per la qual es regula l'elaboració i execució del Programa d'acolliment lingüístic i cultural adreçat a l'alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu de les Illes Balears que cursa estudis als instituts d'educació secundària

2.4 Normes sobre les titulacions del professorat

- DECRET 115/2001, de 14 de setembre de 2001, pel qual es regula l'exigència de coneixement de les llengües oficials al personal docent (BOIB 22/09/01 n. 114)
- DECRET 169/2003, de 26 de setembre, de modificació del Decret 115/2001, de 14 de setembre de 2001, pel qual es regula l'exigència de coneixement de les llengües oficials al personal docent (BOIB 30/09/03 n. 136)
- ORDRE del Conseller d'Educació i Cultura de 20 d'abril de 1995 per la qual es regulen les equivalències i revalidacions en matèria de reciclatge de llengua catalana per a professorat d'Educació Infantil, Primària i Secundària, Batxillerat formació Professional i Educació d'Adults (BOCAIB 29/04/95 n. 53)
- ORDRE del Conseller d'Educació i Cultura de 25 de març de 1996, per la qual s'estableix el pla de reciclatge i de formació lingüística i cultural i es fixen les titulacions que cal tenir per fer classes de i en llengua catalana als centres docents no universitaris de les Illes Balears. (BOCAIB 06/04/96 n. 43)
- ORDRE del Conseller d'Educació i Cultura de 27 de març de 1996, per la qual es fixen les assignatures dels cursos de reciclatge i de formació lingüística i cultural que haurà de fer el professorat que tenia més de 55 anys en el moment de la publicació de l'Ordre de 5 d'octubre de 1995 que regula aquests cursos. (BOCAIB 16/04/96 n. 47)

- ORDRE del Conseller d'Educació i Cultura de 16 de febrer de 2000, per la qual es determinen els títols, certificats o diplomes que garanteixen el coneixement de la llengua catalana compresos en els certificats de la Junta Avaluadora de Català. (BOIB 22/02/00 n. 23)
- ORDRE de 17 de febrer de 2000, per la qual es fixen titulacions necessàries per a l'ensenyament de i en llengua catalana als centres docents de les Illes Balears i es determinen les equivalències i revalidacions en matèria de reciclatge de llengua catalana per al professorat no universitari. (BOIB 22/02/00 n. 23)
- MODIFICACIÓ de l'Ordre del conseller d'Educació i Cultura de 17 de febrer de 2000, publicada al BOIB núm 23, de 22.02.2000, per la qual es fixen titulacions necessàries per a l'ensenyament de i en llengua catalana als centres docents de les Illes Balears i es determinen les equivalències i revalidacions en matèria de reciclatge de llengua catalana per al professorat no universitari. (BOIB 20/05/00 n. 512 o 63 Ext.)
- CORRECCIÓ d'errades advertides a l'Ordre del conseller d'Educació i Cultura de 17 de febrer de 2000, publicada al BOIB núm 23, de 22.02.2000, per la qual es fixen titulacions necessàries per a l'ensenyament de i en llengua catalana als centres docents de les Illes Balears i es determinen les equivalències i revalidacions en matèria de reciclatge de llengua catalana per al professorat no universitari. (BOIB 20/05/00 n. 63 Ext.)
- ORDRE de 23 de maig de 2000 de la Conselleria d'educació i Cultura per la qual es modifica l'Ordre del Conseller d'Educació i Cultura de 16 de febrer de 2000, per la qual es determinen els títols, certificats o diplomes que garanteixen el coneixement de la llengua catalana compresos en els certificats de la Junta Avaluadora de Català. (BOIB 01/06/00 n. 68)
- ORDRE del Conseller d'Educació i Cultura de 9 de juny de 2000, per la qual s'amplia l'Ordre de 16 de febrer de 2000, que determina els títols, certificats i diplomes que garanteixen els coneixements de llengua catalana compresos en els certificats de la Junta Avaluadora de Català. (BOIB 29/06/00 n. 80)
- ORDRE del Conseller d'Educació i Cultura de 15 de novembre de 2000, de modificació de determinats aspectes de l'Ordre de 25 de març de 1996 i adopció de mesures singulars extraordinàries per a l'homologació de titulacions per impartir classes en llengua catalana en els centres docents no universitaris de les Illes Balears. (BOIB 23/11/00 n. 143)
- ORDRE de 15 de novembre de 2000, per la qual es regulen les titulacions mínimes que ha de tenir el professorat dels centres docents privats (concertats o no) d'ESO i batxillerat per impartir les àrees i matèries relacionades amb la llengua catalana i literatura. (BOIB 23/11/00 n. 143)
- Ordre del conseller d'Educació i cultura de dia 30 de juliol de 2002, per la qual es regulen determinats requisits d'acreditació del coneixement de la llengua catalana per part dels mestres que hagin cursat els seus estudis a partir del curs 2002-2003, segons determinats plans d'estudis de mestre en les diverses especialitats de la Universitat de les Illes Balears (BOIB 10/08/02 n. 96)
- RESOLUCIÓ del director general de Personal Docent de 6 de juny de 2005, de regulació de la incorporació dels requisits de coneixement de les llengües oficials de les llistes d'interinitats, en centres públics d'ensenyament no universitari de les Illes Balears (BOIB 11/06/05 n. 89)